

Mölndalsåns vattenråds yttrande över "Analys av behov av miljöanpassningar och konsekvenser av miljöanpassningar i provningsgrupp Mölndalsån 108_9" Dnr 531-48349-2022.

Mölndalsåns vattenråd (se bilaga) verkar för att vattnet inom Mölndalsåns avrinningsområde uppnår och håller en god ekologisk och kemisk status enligt EU:s ramdirektiv för vatten. Vattenrådet väljer därför att framföra sina synpunkter vid rubricerad analys.

Bakgrund

Denna remiss skickas till verksamhetsutövare samt berörda kommuner, myndigheter och intresseorganisationer. Som verksamhetsutövare ombeds du särskilt fundera på och yttra dig över om de miljöanpassningar som framgår av analysen är möjliga att genomföra med hänsyn till förutsättningarna vid din anläggning och längs vattendraget.

Vi vill också att du redovisar vilka konsekvenser du anser att miljöanpassningarna får för just din verksamhet och vilken påverkan på elproduktion eller eventuell reglerförmåga som kan förväntas. Om du som verksamhetsutövare tycker att någon åtgärd inte går att genomföra är det bra om du anger detta och tydligt motiverar varför du anser det.

Analysfasen tar avstamp i nulägesbeskrivningen och är en del av samverkansprocessen som sker inom provningsgruppen innan ansökan om moderna miljövillkor sker.

I denna del av samverkan analyserar Länsstyrelsen, med bidrag från verksamhetsutövare och berörda intressenter, vilka miljöanpassningar som kan behöva genomföras för att nå miljökvalitetsnormen för vatten (MKN) inom provningsgruppen. Här analyseras också effekten av miljöanpassningar och hur vattenkraftsverksamheterna och andra intressen än vattenmiljön kan komma att påverkas av miljöanpassningarna.

En utgångspunkt för analysen av vilka åtgärder som behövs för att nå MKN kan vara de förslag på åtgärder som vattenmyndigheten föreslagit i VISS. Det är dock sannolikt att justeringar och preciseringar måste göras i analysen efter det att mer specifik information om avrinningsområdet kommit fram under samverkansprocessen.

Utifrån analyserna kommer förslag på övergripande miljöanpassningar vid respektive vattenkraftverk eller regleringsdamm föreslås av Länsstyrelsen och eventuellt även av verksamhetsutövarna. Den närmare tekniska utformningen vid varje vattenverksamhet för elproduktion tas fram av verksamhetsutövaren inför kommande prövning.

Efter samverkan om analysfasen kommer du att få ta del av det slutliga förslaget på vilka miljöanpassningsåtgärder som Länsstyrelsen anser vara prioriterade.

Vattenrådets yttrande

- 1) Av analysen framgår att länsstyrelsen anser att verksamhetsutövare i sina ansökningar om miljövillkor ska beräkna och redovisa passageeffektivitet av föreslagna åtgärder. Vidare anges att verksamhetsutövarna även ska belysa effekten av kumulativa effekter. Är inte ett av syftena med prövningsgrupperna inom NAP att länsstyrelsen i samverkan ska ta fram detta underlag inför prövningarna och bidra med bedömningar? Och att domstolen i senare skede ska pröva samtliga NAP-anläggningar parallellt och därmed ha underlag för att göra bedömning av kumulativa effekter utifrån de bedömningar av passageeffektivitet som verksamhetsutövarna gör för sina åtgärdsförslag för respektive anläggning?

För att få en helhetsbedömning av vattensystemet gjorde länsstyrelsen besök vid samtliga (eller flertalet av) dämmen och anläggningar i samband med nulägesbeskrivningen. Enligt uppgift från länsstyrelsen avsågs att de anläggningar som inte ingår i NAP skulle hanteras via tillsyn i de fall bedömningen var att åtgärder krävdes. Om krav inte ställs vid vissa anläggningar i framför allt huvudfåran blir uppströms åtgärder till viss del verkningslösa.

Analysrapporten bör därmed kompletteras med en bedömning av kumulativa effekter på vattensystemet utifrån berörda NAP-anläggningar i nuläget, men även för helheten i vattensystemet dvs inkluderat de övriga anläggningar som påverkar passagen men som inte ingår i NAP, t ex dämnet vid Mölnlycke Fabriker och kommande kraftverk vid Forsåker, som måste åtgärdas för att uppnå fri vandrings upp/nedströms ån. Vattenrådet har uppfattat att ett syfte med samverkansprocessen som leds av länsstyrelsen är att just sammanställa uppgifter från verksamhetsutövare och i samverkan ta fram en analys och ett underlag inför samtliga prövningar.

Länsstyrelsens analys bör även kompletteras med en bedömning av vad den totala passageeffektiviteten bör vara för vattensystemet för att MKN för vatten ska vara möjlig att uppnå. En analys av systemets passagemöjlighet i nuläget och som mål för åtgärdsarbetet torde bli ett värdefullt underlag inför domstolens prövningar och tillsynsmyndighetens krav.

- 2) Länsstyrelsen genomförde ett elfiske under sommaren 2022. Två av fiskelokalerna var i Forsåker respektive vid Stadsmuseet (mitt i Kvarnbyfallet). Samtidigt pågick större arbeten i Mölndalsån uppströms vid Stensjö dämme och Grevedämnet samt i Forsåker och Kvarnbyn nedströms fallet. Det saknas en tydlig notering i rapporten om att dessa anläggningsarbeten pågick vid tiden för elfisket. Det saknas även en bedömning av effekten på fiskeresultatet utifrån de störningar arbetena kunnat medföra samt därmed en analys av relevansen i resultat.

Vattenrådets roll

Avslutningsvis framhålls att Mölndalsåns Vattenråd önskar bli delaktiga, helst i ett tidigt skede, i diskussioner om de ärenden som berör Mölndalsån.

För Mölndalsåns vattenråd

Anders Enelund
Ordf.

/ Monica Dahlberg
sekr.

Representanter i Mölndalsåns vattenråd

Kommun/Organisation	Ledamöter	Ersättare
Bollebygds kommun	Sassi Wemmer (MP)	Oscar Sjöo (M)
	Emelia Holmström	Vakant
Härryda kommun	Bengt Johansson (M) v. ordf.	Erik Lagerström (L)
	Emma Nevander (tjl.)	Linda Harald
Mölndals stad	Anders Enelund (M) ordf.	Ann Rane
	Gun Kristiansson (S)	Peter Reneby
Göteborgs Stad	Emma Dolderer (C)	Vakant (Pol.)
	Inger Kjellberg, Kretslopp & vatten	Lena Blom, Kretslopp & vatten
Lerums kommun	Robert Blomberg (C)	Jon Haraldsson (S)
	Axel Lindqvist	vakant
Mölndals Kvarnby	Leif-Henrik Andersson	Thomas Ericsson
Mölndalsåns fiskeråd	Jack Olsson	Torbjörn Löfgren
Sportfiskarna	Niklas Wengström	Vakant
Lantbrukarnas riksförbund (LRF)	Lilian Samuelsson	Anders Olsson
Södra Skogsägarna	Jonas Johansson.	Bertil Svensson
Naturskyddsföreningen	Michael Nilsson	Leif Lithander
Göteborgsregionen (GR) / Göta älvs vattenvårdsförbund	Monica Dahlberg, sekr.	